

Kortfattad haveriundersökning avseende gyrokoptern SE-VNJ:s haveri i Drängsjön i Åkersberga den 17/9 2017

Den 17:e september i år kom en gyrokopter flygande in över Drängsjön i Åkersberga på kurs 50 grader och på uppskattat låg höjd 4-5 meter över vattnet. Gyrokoptern kom med hög fart och bedömt fullt gaspådrag. Kommen till halvvägs av sjön så påbörjar gyrokoptern en stigning som övergår till brant stigning, c:a 45°. När gyrokoptern kommit att förlora farten i stigningen så pekar nosen över i horisontellt läge för att sedan övergå i ett nos ned-läge. Detta blir alltmer brant för att i slutskedet bli vertikalt. Gyrokoptern träffar vattenytan med våldsamt kraft och totalhavererar. Piloten omkommer.

Piloten har med största sannolikhet fört fram spaken för snabbt och för långt i det skedet då denne ville övergå till planflykt, och därmed erhållit viktlöshet och - g. Då en gyrokopter kommer i sådant läge så kommer rotorn att få luftströmmen in från rotorns ovansida och tappa varvtal med risk för att stanna. När rotorn inte bär längre så kommer gyrokoptern att vända nosen nedåt och det finns inget känt sätt att rädda situationen.

Piloten var ny certifikatinnehavare, fick certifikatet i juli i år. Sannolikt var han allt för ovan för att hantera denna manöver rätt. Han var undervisad i detta men kan i stundens iver ha överreagerat. Anledningen till den branta stigningen kan man spekulera i, men ett faktum står klart, gyrokoptern måste komma över skogen på andra sidan sjön som är betydligt högre än 4-5 meter.

Inget har i dagsläget framkommit som skulle visa på något fel hos gyrokoptern. Inget har heller framkommit som tyder på att piloten blivit inkapaciterad eller fått en hjärtinfarkt/hjärninfarkt eller dylikt.

KSAK:s Haveriundersökare

Tomas Backman